

Vragen RTL ALO-kop

26 feb 2021

In het algemeen:

Het geschetste probleem bij mensen met een partner in het buitenland is bij ons bekend, zowel voor statushouders als arbeidsmigranten. Het gaat daarbij jaarlijks om enkele honderden mensen die de ALO-kop, op jaarbasis een bedrag van 3000 euro, moeten terugbetalen als ze die onterecht ontvangen. We vinden het erg vervelend als mensen onverwachts geld moeten terugbetalen.

Het gaat hier om complexe internationale situaties. Om problemen voor mensen zo veel als mogelijk te voorkomen, zijn er al maatregelen genomen. Zoals het delen door de Sociale Verzekeringsbank van gegevens over partners via een zogenaamde verwantschapsquery om er voor te zorgen dat Toeslagen over de juiste partnergegevens beschikt. Ook kunnen mensen via de Belastingtelefoon laten weten dat ze af willen zien van de ALO-kop.

We kijken daarnaast nog steeds naar aanvullende mogelijkheden om te voorkomen dat mensen worden geconfronteerd met terugbetalingen. In de kabinetsreactie op de POK is aangegeven dat we kijken naar een aantal zaken die we op korte termijn willen proberen op te lossen. Dit is er daar een van.

Vraag 1 Hoe verklaart de BD/T dat er nog altijd op onjuiste en onvolledige informatie Alo-koppen worden toegekend en er geen goede afstemming is met de SVB die wel beschikt over de juiste en feitelijke informatie over de ontvanger?

Antwoord 1

Er zijn zo'n 15.000 situaties waarbij mensen in het buitenland wonen en er een beroep is op de WKB. In zo'n 5000 van die situaties betreft het alleenstaande ouders.

Het toekennen van deze regelingen gebeurt grotendeels geautomatiseerd. Het toekennen van een Alo-kop in situaties dat de aanvrager wel beschikt over een (buitenlandse) partner kan gebeuren als de partner niet geregistreerd wordt in het RNI en daardoor niet beschikt over een BSN. Een BSN is nodig om de partner van een aanvrager voor toeslagen in beschouwing te kunnen nemen.

Registratie in het RNI wordt gedaan door gemeenten die beschikken over een RNI loket maar ook kunnen partners door zowel de Belastingdienst als door de SVB worden geregistreerd in het RNI. Voorwaarde daarvoor is dat de aanvrager over de juiste documenten moet beschikken zoals bijvoorbeeld een kopie van een paspoort en/of een trouwboekje. Als deze documenten niet beschikbaar zijn dan vindt er geen registratie in het RNI plaats en wordt er geen BSN verstrekt.

In dat geval kan Toeslagen niet anders dan vast te stellen dat er geen toeslagpartner is en wordt er een Alo-kop verstrekt. Als de partner op een later moment wel wordt geregistreerd in het RNI, een BSN verkrijgt en de aanvrager daardoor niet meer als alleenstaand in beschouwing wordt genomen dan wordt de al verstrekte Alo-kop teruggevorderd. Mensen hebben dan 24 maanden om het onterecht ontvangen bedrag terug te betalen. Mochten ze dat niet kunnen dan kunnen ze een betalingsregeling op maat krijgen.

Aanvragers van het kindgebonden budget kunnen in deze situatie afzien van de ALO-kop. Zie hiervoor het antwoord op vraag 2.

Vraag 2

Welke maatregelen heeft BD/T genomen om onterechte toekenning van de ALO-kop aan niet-alleenstaanden arbeidsmigranten te voorkomen?

Antwoord 2

Om onterechte toekenning van de Alo-kop aan arbeidsmigranten zoveel te voorkomen hebben de Belastingdienst en de SVB een verwantschapsquery ontwikkeld. Met behulp van deze verwantschapsquery worden partnergegevens uitgewisseld tussen de SVB en de Belastingdienst. Via zusterorganisaties van de SVB in het buitenland heeft de SVB toegang tot buitenlandse registraties van persoonsgegevens en kan de SVB beschikken over partnergegevens van arbeidsmigranten. Voorwaarde blijft dat de partner van de arbeidsmigrant in het RNI geregistreerd moet worden en moet beschikken over een BSN om als partner voor toeslagen in aanmerking genomen te kunnen worden.

Ook kunnen arbeidsmigranten (net als statushouders) met een partner maar die wel een Alo-kop ontvangen omdat de partner niet geregistreerd kan worden in het RNI via de Belastingtelefoon aangeven te willen afzien van de Alo-kop waardoor terugvorderingen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Vanwege de signalen dat de uitvoering van de regels bij internationale gevallen complex is, zijn SZW, de SVB en de Belastingdienst een project gestart dat als taak heeft de uitvoering te vereenvoudigen. Daarbij kijken we ook specifiek naar de problematiek van het verstrekken van een Alo-kop aan arbeidsmigranten.

Vraag 3

RTL Nieuws heeft documenten in bezit en ingezien en negen administratiekantoren (die vooral arbeidsmigranten bijstaan) hierover gesproken. Daaruit blijkt dat als er bij de BD/T melding wordt gemaakt van een onjuiste toekenning van een ALO-kop er geen of heel traag actie wordt ondernomen en dat de ALO-kop toeslagen blijft doorlopen. Hoe verklaart de BD/T dit, dat mutaties die worden doorgegeven niet (direct) worden verwerkt?

Antwoord 3

Bij het verwerken van mutaties is het van belang op welk moment de mutatie wordt doorgegeven. Mutaties worden in principe direct verwerkt en zijn binnen 24 uur zichtbaar in MijnToeslagen. De nieuwe beschikking volgt regulier binnen één maand en vervolgens ontvangt de burger bij de eerst volgende betaling het aangepaste bedrag (dus zonder Alo-kop). Als de mutatie net na het moment van het opmaken van beschikkingen wordt gedaan dan schuift de ontvangst van de nieuwe beschikking en het ontvangen van het aangepaste bedrag een maand op.

Het blijkt dat er ongeveer 200 tot 250 keer per jaar in buitensituaties een verzoek wordt gedaan om af te zien van de Alo-kop.

Vraag 4a

Uit cijfers te vinden op Rijksoverheid blijkt dat in 2020 339.000 alleenstaande ouders in aanmerking kwamen voor het Kindgebondenbudget (WKB) + Alleenstaande Ouderkop (ALO-kop).

Hoeveel van die 339.000 WKB uitkeringen met ALO-kop zijn in 2020 uitgekeerd aan een ouder, waarvan het kind (<18jr.) in een EU-land buiten Nederland woont? (Ik zou graag een uitsplitsing per EU-land ontvangen, waaronder in ieder geval Polen en Roemenië)

Antwoord 4a

Medio 2020 waren er circa 5.000 alleenstaande WKB-ontvangers (dus Alo-kop) met één of meer kinderen in het buitenland (EU/niet-EU).

Vraag 4b

Subsidiar: hoeveel van die 339.000 WKB uitkeringen met ALO-kop zijn in 2020 uitgekeerd aan een ouder (gekwalificeerd buitenlands belastingplichtige), waarvan het kind (<18jr.) in een EU-land buiten Nederland woont? (Ik zou graag een uitsplitsing per EU-land ontvangen, waaronder in ieder geval Polen en Roemenië)

Antwoord 4b

De Belastingdienst/Toeslagen werkt niet met het (fiscale) begrip "gekwalificeerd buitenlands belastingplichtige" een antwoord op de vraag kunnen we dan ook niet geven.

Vraag 5

Hoe vaak heeft de BD/T in de periode 2015 t/m 2020 een de toekenning van de ALO-kop aan de bovengenoemde groep (benoemd in vraag 4.) teruggevorderd? (Bijvoorbeeld omdat de gerechtigde er geen recht op had gezien hij/zij niet alleenstaand was, maar samen met zijn/haar fiscale partner een kind had? (graag aantallen uitsplitsen per jaar)

Antwoord 5

De Belastingdienst/Toeslagen werkt niet met het (fiscale) begrip "gekwalificeerd buitenlands belastingplichtige" een antwoord op de vraag kunnen we dan ook niet geven.

Vraag 6

Hoeveel terugbetalingsregelingen invordering ALO-kop lopen er op dit moment die betrekking hebben op de bovengenoemde groep?

Antwoord 6

De Belastingdienst/Toeslagen werkt niet met het (fiscale) begrip "gekwalificeerd buitenlands belastingplichtige" een antwoord op de vraag kunnen we dan ook niet geven.